

İçindekiler

2 Müzik Her Yerde!

6 Tırtır Kravat Yapalım!

8 Bedenimizle Müzik Yapalım!

10 Ne Güzel Bir Konser Bu!

14 Müzik Aletleri Çok Çeşitli!

16 Kuyruklu Piyanoyu Tanıyalım...

18 Müzik Aleti Olurum, Her Sesi Çıkarırım!

19 Bu Resim Hangi Müzik Aletine Ait?

20 Ne Çok Ses Duyuyorum!

22 Hangi Kulak Kime Ait?

23 Çiftlikte Sabah

25 Çok Merak Ediyorum

26 Haydi Mutfaka

28 Çakçak Keşfediyor

30 Küçük Eller İşbaşında

32 Kırçıl'ın Seçtikleri

2

18

23

22

Müzik Her Yerde!

Çekirdek, mutfakta oturuyordu.
Annesinin verdiği sütü yeni bitirmiş,
bardağının içindeki kaşıkla oynamaya
başlamıştı. Kaşık cam bardağa çarparken
şıkan sese kulak verdi!... Çın çın çın...

Kaşığı, boş bardağın içinde
hızla çevirdi.
Çıkkı çıkkı çıkkı... Çıkkı çıkkı çıkkı...

Bardağı ters çevirip yavaş yavaş altına vurmaya başladı.
Çık çık çık... Çık çık çık...

Başka yerlerde de denemeler yaptı!..
Önce yemek masasında!
Tak tak tak... Tak tak tak...

Yerde!.. Pık pık pık... Pık pık pık...

Duvarda!.. Tak tak tak... Tak tak tak...

Halıda!.. Pıt pıt pıt... Pıt pıt pıt...

Kapıda!.. Tok tok tok... Tok tok tok...

İşte farklı sesler!
İşte müzik!

Bir süre sonra Çekirdek'in anne ve babası tüm bu sesleri merak edip mutfağa geldi. Çekirdek'in yaptığı müzik çok hoşlarına gitti. Onlar da Çekirdek'e katıldılar. Böylece bir "aile orkestrası" kuruldu.

Tırtır Kravat Yapalım!

Malzeme

Oluklu karton

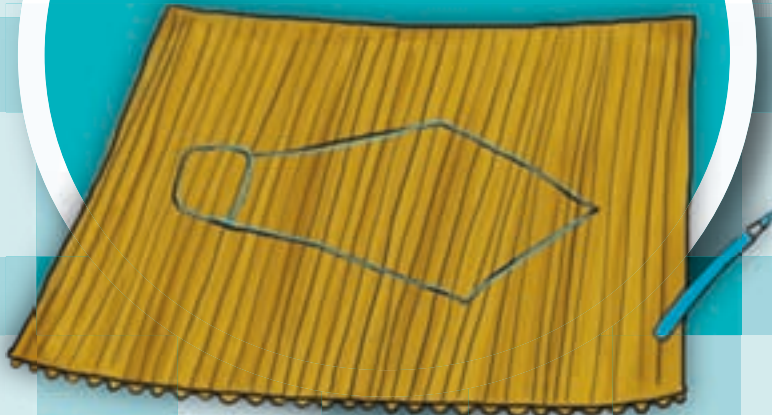
Yüksük

Kurdele

Makas

1

Oluklu kartonun üzerine
bir kravat resmi çiz.

2

Kravatı
kenarlarından kes.

3

Kravatın bir ucuna
küçük bir delik açıp
içinden kurdele geçir.
Kurdelenin iki ucunu
birbirine düğümle.

4

Kravatı boynuna as.
Yüksüğü parmağına geçir ve kravatın
üzerinde gezdir. Bunu, farklı
hızlarda yapmayı da deneyebilirsin.
Çıkan sesleri iyice dinle!

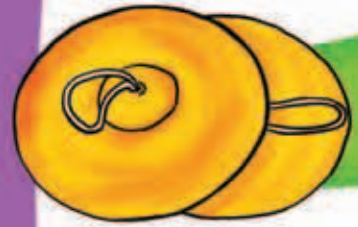
Peki
tırtır kravatla
bir şarkı
çalabilir misin?

tırt tırt
tırt tırt

Bedenimizle Müzik Yapalım!

Arkadaşlarınla birlikte müzik yapmak ister misin?
Öyleyse "zil" resmi gördüğünde ellerini çırp.
"Trampet" resmi gördüğünde dizlerine vur.
"Davul" resmi gördüğünde de göğsüne vur.

Ellerini çırp.

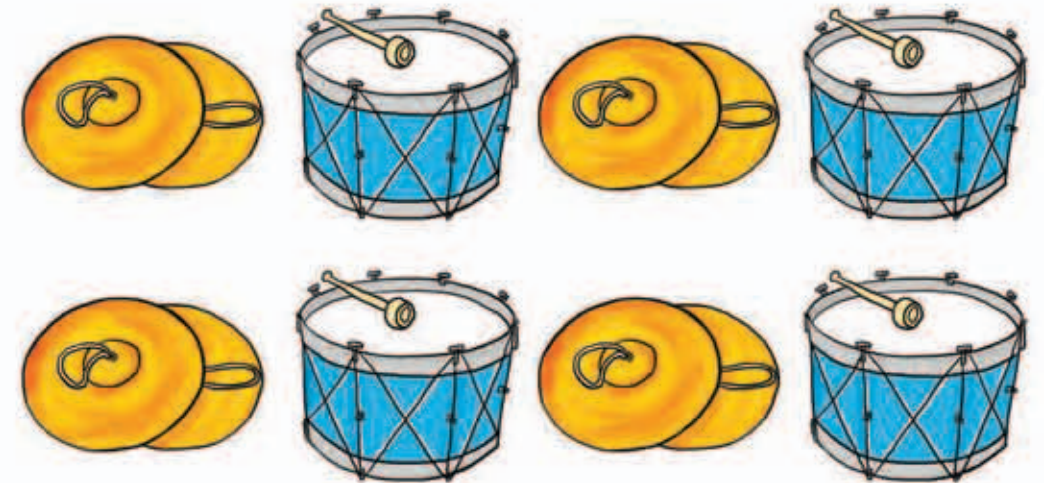
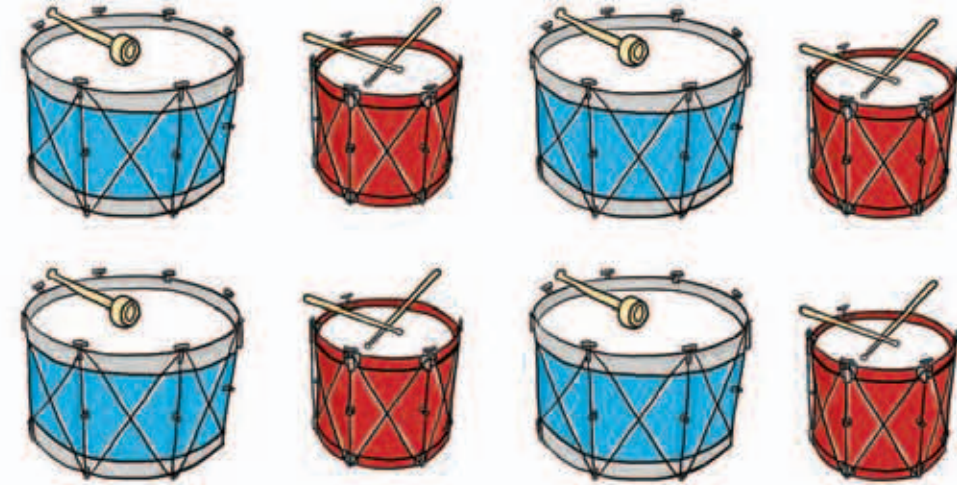
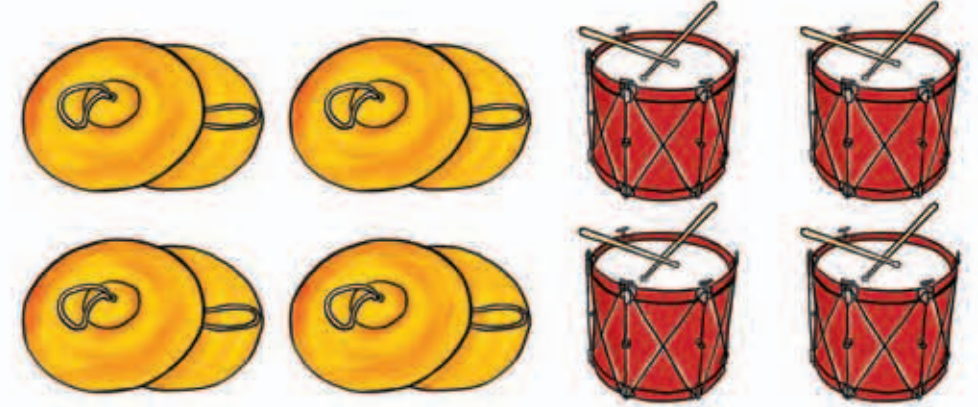
Dizlerine vur.

Göğsüne vur.

Şimdi hazır mısın?

Artık, küçük bir konser verebilirsiniz.
Üstelik sen de yeni müzik yaratabilirsin!

Ne Güzel Bir Konser Bu!

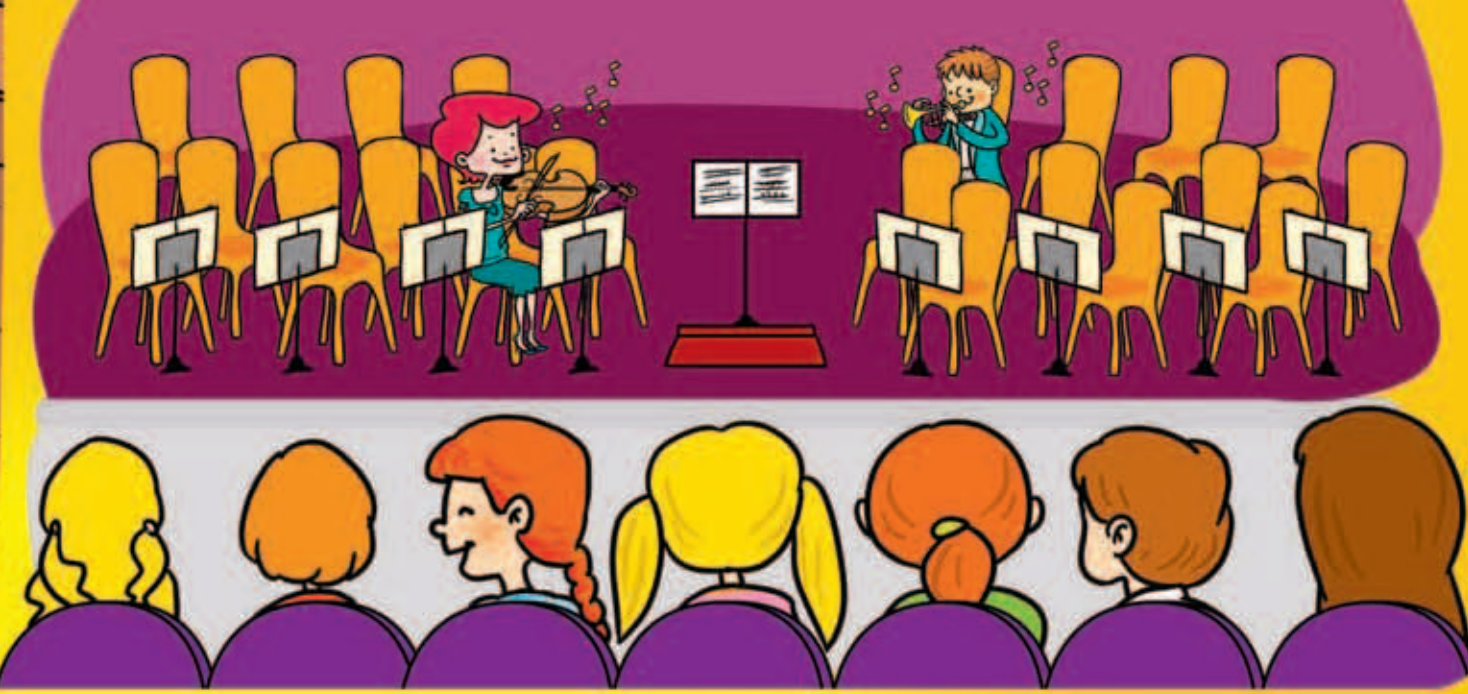
Herkes çok heyecanlı! Çünkü, ilk kez senfoni orkestrası konserine geliyorlar.
Konser salonunun bulunduğu bina ne kadar büyük.

Konser salonunun girişinde bir görevli biletleri kontrol ediyor.

Müzisyenler, ellerinde müzik aletleriyle geliyorlar.
Bazıları sandalyelere oturuyor ve müzik aletlerini son bir kez kontrol ediyorlar.

Sessizlik oluyor, orkestra şefi müziği başlatıyor. Tüm müzik aletlerinden uyum içinde sesler çıkıyor. Müzik öyle güzel ki... Çocuklar hayranlıkla dinliyorlar.

Çocuklar yerlerini bulup oturuyor ve konser salonunu inceliyorlar. Tavan çok yüksek! Sahnede sandalyeler, nota sehpaları ve bir mikrofön var.

Müzik bittiğinde alkışlıyorlar. Orkestra şefi ve müzisyenler selam veriyor. Ne güzel bir konser bu!

Bir orkestrada birçok müzik aleti bulunur. Bunlar çalınış biçimlerine göre "üflemeli", "yaylı" ve "vurmalı" olarak adlandırılır. Flüt üflemeli, keman yaylı, davul da vurmalı bir müzik aletidir. Haydi, orkestradaki müzik aletlerini incele ve hangisinin üflemeli, hangisinin yaylı, hangisinin vurmalı olduğunu bulmaya çalış!

Bu orkestradaki korno, keman, fagot ve trombonları say!

Üflemeli müzik aletleri: Flüt, obua, klarinet, fagot, korno, trompet, trombon, tuba. Yaylı müzik aletleri: Keman, viyola, viyoloncel, kontrabas, arp. Vurmalı müzik aletleri: Timpani, zil, davul, çan, piyano

Tugba Can
Çizim: Bengi Gençer

Müzik Aletleri Çok Çeşitli!..

Doruk, Ada, Sarp ve Elif bir müzik grubu kurmuşlar! Her biri ayrı bir müzik aleti çalıyor: Üçgen zil, marakas, kastanyet ve minik davul.

Ancak, bu resimde çaldıkları müzik aletlerini göremiyorsun.

Bu aletleri, aşağıdaki ipuçlarından yararlanarak çıkartmaların arasından bul ve doğru yere yapıştır.

“Çın çın çın” çıkıyor sesi!
Görürsen çubuğu ve üçgeni,
Bil ki bu Ada’nın müzik aleti.

Sarp’ın müzik aletine bak
Sallayınca ses çıkarıyor
“Hış fış, hış fış, hış fış” diyor!

İşte Elif’in müzik aleti
Bağlanmış birbirine iple üç parça
Bu parçalar çarpıştıkça
Taka taka taka tak tak!
Çıkan sese ver kulak!

Boynuna asmış askısıyla,
Vuruyor çubuklarıyla
Çıkıyor trim trim sesi
İşte Doruk’un müzik aleti!

Kuyruklu Piyanoyu Tanıyalım...

Keman, flüt, gitar, davul, piyano gibi pek çok müzik aleti var. Tüm bu müzik aletlerinin en büyüğü ve en ağırlı hangisi, biliyor musun? Gel bu kocaman müzik aletini, kuyruklu piyanoyu birlikte tanıyalım.

Piyanonun tuşlarının bir kısmı beyaz, bir kısmı siyahtır. Her tuştan farklı bir ses çıkar. Bir piyanoda kaç tuş var dersin?

Bu taraftaki tuşlardan kalın sesler çıkar. En baştaki tuş en kalın sesi çıkarır.

Kuyruklu piyanonun üç pedalı var. Tuşlardan çıkan sesleri değiştirmek için bu pedallar kullanılır.

Konserlerde kuyruklu piyanoların kapağı açılır. Böylece herkes piyanonun sesini daha iyi duyar. En arka sırada oturanlar bile!..

Piyanonun içinde teller vardır. Tuşlar, bu tellere bağlıdır. Tuşlara basınca teller hareket eder ve ses oluşur.

Nota kitabı, bu nota sehпасına konur.

Bu taraftaki tuşlardan ince sesler çıkar. En sondaki tuştan çıkan ses o kadar incedir ki, onu taklit etmek çok zordur.

Müzik Aleti Olurum, Her Sesi Çıkarırım!

Çekirdek ve Karamel, vücutlarına "arp" adlı müzik aletinin şekli veriyor. Bir yandan da arp sesi çıkarmaya çalışıyorlar. Sen de aşağıdaki müzik aletlerinin şeklini vücutuna verebilirsin. Müzik aletlerinin seslerini çıkarmayı da unutma!

Keman

Çelik üçgen

Korno

Bu Resim, Hangi Müzik Aletine Ait?

Gitar, akordeon ve mandolin.

Burada bu üç müzik aletini görüyorsun. Bu aletlere dikkatle bak! Şimdi de, yukarıdaki resmi incele. Bu resim, hangi müzik aletine ait?

Gitar

Akordeon

Mandolin

Ne Çok Ses Duyuyorum!

Fotograf: Visual Photos

Kuşlar ötmeye başladı. İşte yeni bir gün başlıyor. Uyanır uyanmaz belki de ilk, kuşların sesini duyuyorsun. Ama gün içinde duyduğun başka sesler de var.

Fotograf: Visual Photos

Dişlerini fırçalarken...

Fotograf: Visual Photos

Ellerini yıkarken...

Fotograf: Visual Photos

Süt içerken...

Fotograf: Visual Photos

Kuru yapraklar üzerinde yürürken...

Şimdi gözlerini kapatıp çevrendeki sesleri dinle! Başka nelerin sesini duyuyorsun? Peki, tüm bu sesleri nasıl duyuyoruz? Elbette kulaklarımızla!

Yüzerken...

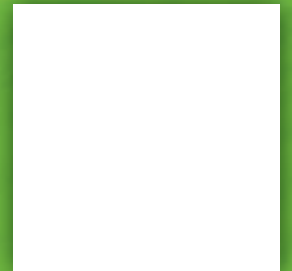
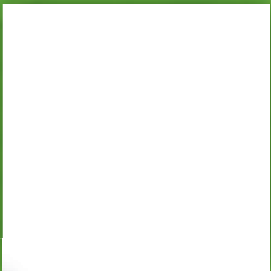
Hangi Kulak Kime Ait?

Gördün mü? Panda, köpek, fil ve eşeğin kulakları karışmış!

Önce sayfanın altındaki kulak resimlerini incele.

Sonra bu kulakların ait olduğu hayvanların çıkartmalarını bul.

Çıkartmaları, kulaklarla eşleştirerek, sayfadaki boş yerlere yapıştır.

İşte, bütün hayvanlar uyandı!
Çiftlikte yeni bir gün başlıyor!

Çiftlikte Sabah

Bu sayfadan küçük bir kitap yapabilirsin. Sayfayı kırmızı noktalı yerlerden kes. Böylece, üç ayrı parça elde edeceksin. Bu parçaları, mavi çizgilerden ikiye katla. Parçaları, sayfa numaraları birbirini izleyecek biçimde iç içe koy ve ortasından zimbala. Kitabın hazır!

Aslı: Zülal / Çizimler: Bengi Gençer

Güneş doğuyor.
Sabah oldu!

Birazdan bütün hayvanlar uyanacak.

1

Kümeşte kazlar, tavşanlar ve ördekler var.

Vaak, vak,
vak vaak!

Graak grak
gak gaakk!

Nıfnıfnıfnıf...

10

Horozun sesi!

Ü-ü-rü-üüü!
Üü-ü-rü-üüüüü!

Tavuklar gıdaklıyor.

Gıt-gıt-gı-daak!
Gıt-gıt-gı-daaak!

3

Bu eşeğin sesi!

Aa-iii!
Aaaa-iii!

Eşegin
yakında bir
yavrusu olacak.

8

Anne köpeğin sesi!

5

Çiftliği dolaşmış,
yavrularının yanına geri dönüyor.

Ahırdan bir ses daha duyuluyor.

Möööööööööö!

Bu kimin sesi?

6

Yarasalar Nasıl Sesler Çıkarır?

Yiğit Bircan / 5,5 Yaş / Ankara

Çok merak
ediyorum

Yarasalar, hem ağızlarından hem de burunlarından ses çıkarabilir. Bu seslerin yalnızca bazılarını duyabiliriz. İşte duyabildiğimiz bazı yarasa sesleri:

Klık klık klık

Çirp çirp

Tip tip

Yarasaların seslerini duymak için, İnternet'te
<http://www.moorhen.demon.co.uk/bats1.htm>
<http://www.uksafari.com/bats3.htm>
adreslerinde "click here" yazan yerlere
tıklayabilirsin.

Hande Kaynak
Fotograf: Visual Photos

25

“Buğday Salatası” Yapıyoruz

Malzeme

- 1 çay bardağı buğday
- 3-4 taze soğan
- 2 orta boy renkli biber
- 1 salatalık
- 1/2 limon suyu
- 1 yemek kaşığı zeytinyağı
- 1 avuç buğday çimi
- Tuz
- Karabiber

Bu sayfadaki etkinlik mutlaka yetişkinlerle birlikte yapılmalıdır.

Önce buğdayı haşlayın. İçine taze soğan ve buğday çimi ekleyin. Limon suyu, zeytinyağı, tuz ve karabiberi karıştırarak salatanın sosunu hazırlayın. Biberleri ve salatalığı nota şeklinde kesin. Salatanızı bu notalarla süsleyin.

Buğday salatasına farklı malzemeler de ekleyebilirsiniz. Sebzeleri kısa bir süre kavurarak da kullanabilirsiniz.

Afiyet olsun, iyi eğlenceler.

Yazı ve fotoğraflar: İpek Kuşçu

Çakçak
keşfediyor

Tuz Taneciklerini Zıplatt

Bir paket lastiğini cetvele tak. Sonra bir parmağınla lastiği çek ve aniden bırak. Ne oluyor? Lastik titreşiyor mu? Peki, bir ses çıkıyor mu? Ses, bir paket lastiğinin, bir kâğıdın ya da herhangi bir şeyin titreşmesiyle oluşur. Titreşen her şey ses çıkarır!

Çakçak baksana! Taşı suya attığımda, "şlop" diye bir ses çıkıyor. Aaa!!! Bak, dalgalar da oluşuyor.

Biliyor musun? Ses dalgaları da tıpkı su dalgaları gibi yayılır. Ses dalgalarını göremeyiz, ancak nasıl yayıldıklarını gözlemleyebiliriz.

Gerekli malzeme:

Paket lastiği

Bardak

Buzdolabı poşeti

Tuz

Haydi,
Sen de Dene!

Aaaaaaa

1. Buzdolabı poşetinden kare şeklinde bir parça kes.
2. Kestiğin parçayı bir su bardağının üzerine yerleştir ve bir paket lastiği yardımıyla bunu sabitle.
3. Bardağın üzerindeki poşet parçasının gergin durmasını sağla. Ardından üzerine tuz dök.
4. Bardağın karşısına geç ve yüksek sesle bağır. Bu sırada tuz taneciklerini izle. Titreşiyorlar mı? Peki, bu nasıl oluyor?

Havada, göremesek de çok küçük parçacıklar vardır. Yüksek sesle bağırdığında bu parçacıklar titreşir. Titreşen her parçacık, bir diğerini titreştirir ve ses bu şekilde ilerler. Tıpkı su dalgaları gibi! Senin sesin de tuz taneciklerine ulaştığında, bunların titreşmesine neden olur. Titreşen tuz tanecikleri de zıplar!

Eylül sayımızda atık malzemeler kullanarak bir müzik aleti tasarlamanızı istemiştik. İşte müzik aletleriniz ve siz!
Burada yer veremediğimiz fotoğraflarınızı da web sayfamızda görebilirsiniz.
Web sayfamızın adresi: <http://www.tubitak.gov.tr/merakliminik>

Ocak 2009 sayımız için pijamalı bir fotoğrafını bekliyoruz.
15 Aralık'a kadar zamanın var.

Adres:
TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi
"Küçük Eller İşbaşında" Köşesi
Atatürk Bulvarı No: 221
06100 Kavaklıdere / ANKARA
e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr

Kayra Kaşın - 4 yaş
Eskişehir

Efe Atilla - 5 yaş
İzmir

Meryem Vera Koksul
3 yaş - İstanbul

Deniz Celik
4,5 yaş - Ankara

Ahmet Efe Özler
6 yaş - Bursa

Aylin Cansoy - 5 yaş
İzmir

Zeynep Hasbek
7 yaş - Sivas

İpek, Hasan Alp Uz
6 yaş - Ankara

İrem Zeynep İncöz
5 yaş - İstanbul

Alparslan Akcaozaglu
5 yaş - Niğde

Bartu Saperi
4 yaş - Balıkesir

Cem Kutay Atas
4 yaş - İstanbul

Deniz Cigderelen
5 yaş - Bursa

İlke Hızal - 5 yaş
Tekirdağ

İlke Gökçe - 3,5 yaş
Ankara

İbrahim (4), Sena (6)
Aydar - Adana

Elit Su Kolay - 4 yaş
Adana

Elif Bengi Kılıç
5 yaş - Gaziantep

Ayşe Sena Aydın
3 yaş - Iğdır

Dercem Karacan
5,5 yaş - Erzurum

Deniz Atas - 2,5 yaş
Eskişehir

Dila İlhan - 3,5 yaş
Bursa

Kerem Soykan
4 yaş - Ankara

Efial Seker - 5 yaş
Rize

Ediz Cagan Sahin
4 yaş - Trabzon

Dora Kuşcu - 4,5 yaş
Ankara

Yağız Ak - 4 yaş
Ankara

Selin Lara Adalı
6 yaş - Van

Deniz Kılıç - 4,5 yaş
İstanbul

**Kırçığın
Seçtikleri**

Etkinlik

Rezan Has Müzesi Çocukları AğırLAYacak

İstanbul'daki Rezan Has Müzesi'nde çağdaş Türk resminin ustalarının eserlerinin yer aldığı "Haliç..." adlı bir sergi açıldı. Bu sergi süresince 4 - 17 yaş aralığındaki çocuklar ve gençler

için atölye çalışmaları düzenlenecek. 1 Kasım 2008 tarihleri arasında gerçekleştirilecek. Sergi öncesi çalışmalar, rehberli sergi turu ve atölye çalışmasından oluşan etkinlik programıyla ilgili bilgi ve rezervasyon için:
Tel: 0216 367 84 37
<http://rhm.org.tr/tr/>

Müzik

Müzik Herkes İçin!

Müzik biz insanların kendi kendimizi ifade etme yollarından biri... Müzik, yaşamlarımızı anlamlandırmamıza, çevremizle bağ kurmamıza yardımcı olur. Çocukların yaşamlarına da müziği katmak için, onlar için özel olarak hazırlanmış müzik CD'lerinden yararlanabilirsiniz. Biz bu sayımızda sizlere Banu Kanıbelli'nin 2006 yılında Ada Plakçılık tarafından yayınlanan "Kar'a" ve "Başka Dünya Yok!" adlı albümlerini tanıtmak istiyoruz.

Bu albümlerde doğayı, çeşitli hayvanları, mevsimleri, uykuyu, mikropları, başlayan yeni günü ve çocukların dünyasıyla ilişkili daha başka bir çok şeyi anlatan birbirinden eğlenceli şarkılar var. Kanıbelli, şarkılarını çocuklar ve çocuklarla birlikte yaşayanlar için hazırladığını belirtiyor. Daha fazla bilgi için sanatçının web sitesini ziyaret edebilirsiniz:

<http://www.banukanibelli.com/>

Müzik

Müzikle Çiz, Müziği Çiz!

Çocuklarla müzik eşliğinde bir resim etkinliği gerçekleştirebilirsiniz! Çocukların hoşlanacakları klasik müzik parçaları seçin. (Sergei Prokofiev'in "Peter ve Kurt", Peter İlyiç Tchaikovsky'nin "Fındıkkıran", Saint Saëns'ın "Hayvanlar Karnavalı" gibi eserlerinden yararlanabilirsiniz.) Bir sehpanın üzerine resim kâğıtlarını bantla yapıştırın. Ayrıca, boya kalemeleri de koyun.

Oyunun iki basit kuralı var: Müzik başladığında herkesin dans etmesi gerekiyor. Müzik sustuğundaysa müziğin çağırttıklarını resimlemesi. Dilerseniz, çocukların dinledikleri müziklerle ilgili öyküler oluşturmalarını ya da dinledikleri müzik parçaları için sözler uydurmalarını da sağlayabilirsiniz.

Çizim: Tülay Sözbir Seidel

Oyuncak

Atık Malzemelerden Müzik Aletleri

Evdeki atık malzemelerden oyuncak müzik aletleri yapabilirsiniz. Örneğin tef için, bir plastik tabağın kenarlarına zımbayla delikler delip bu deliklere boncuklar bağlayabilirsiniz. Ziller için, gazoz kapaklarının içine kurdeleden halkalar yapıştırabilirsiniz. Pet şişelerin içine mercimek, bulgur ve fasulye gibi bakliyatlar doldurarak marakas yapabilirsiniz. Kâğıt havlu ve tuvalet kâğıtlarının ortasından çıkan karton

rulolarla da ilginç sesler çıkaran müzik aletleri yapabilirsiniz. Örneğin, Afrika kökenli bir müzik aleti olan "kazu" gibi: Tuvalet kâğıdı rulosunun bir tabanına, bir parça yağlı kâğıdı (pişirme kâğıdı) gererek paket lastiğiyle tutturun. Oyuncak "kazu"yu çalmak için ağızınıza yaklaştırıp kalın sesler çıkarın.